TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. rugsėjo 17 d.*

Byloje C-347/08

dėl Feldkircho *Landesgericht* (Apygardos teismas) (Austrija) 2008 m. liepos 14 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2008 m. liepos 28 d., pagal EB 68 ir 234 straipsnius pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Vorarlberger Gebietskrankenkasse

prieš

WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai A. Ó Caoimh, J. Klučka (pranešėjas), U. Lõhmus ir P. Lindh,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas P. Mengozzi,
posėdžio sekretorė R. Seres, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. liepos 1 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, atstovaujamos Rechtsanwalt A. Wittwer,

— *WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG*, atstovaujamos Rechtsanwalt A. Weber,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer ir G. Kunnert,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir J. Kemper,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos J. López-Medel Báscones,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. Bruni, padedamos *avvocato dello Stato* W. Ferrante,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A.-M. Rouchaud-Joët ir S. Grünheid,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42) išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant atgręžtinius reikalavimus, kuriuos *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, įsteigta Dornbirne (Austrija), (toliau – *VGKK*), pateikė

WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG, įsteigtai Štutgarte (Vokietija), (toliau – *WGV-SAV*).

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Reglamentas Nr. 44/2001

3 Reglamento Nr. 44/2001 11–13 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„(11) Jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai priklauso nuo atsakovo gyvenamosios vietos, ir šiuo pagrindu jurisdikcija turi būti visada prieinama, išskyrus keletą aiškiai nustatytų situacijų, [kuriose] bylinėjimosi objektas arba šalių autonomija pateisinama kaip kitokia susijusi aplinkybė. Turi būti atskirai apibrėžta juridinio [asmens] buveinė, siekiant didesnio bendrų taisyklių aiškumo ir išvengti jurisdikcijos prieštaravimų.

(12) Jurisdikcija turėtų būti nustatoma ne tik pagal atsakovo gyvenamąją vietą, bet ir pagal kitą alternatyvų jurisdikcijos pagrindą, atsižvelgiant į glaudų ryšį tarp teismo ir bylos arba siekiant padėti tinkamai vykdyti teisingumą.

(13) Kalbant apie draudimo, vartotojų ir darbo sutartis, silpnesniąją šalį turėtų ginti palankesnės tokios šalies interesams jurisdikcijos taisyklės nei bendrosios taisyklės.“

4 Reglamentu Nr. 44/2001 įtvirtintos jurisdikcijos taisyklės išdėstytos šio reglamento II skyriuje, kuris apima 2–31 straipsnius.

5 Šio reglamento minėto II skyriaus 1 skirsnio „Bendrosios nuostatos“ 2 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Pagal šį reglamentą valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, bylos turi būti keliamos tos valstybės narės teismuose.“

6 Minėto reglamento to paties 1 skirsnio 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims bylos gali būti keliamos kitos valstybės narės teismuose tik pagal šio skyriaus 2–7 skirsniuose nustatytas taisykles.“

7 Minėto II skyriaus 3 skirsnio „Jurisdikcija bylose, susijusiose su draudimu“ 8–14 straipsniuose įtvirtintos jurisdikcijos draudimo srityje taisyklės.

8 Pagal šio reglamento 8 straipsnį:

„Bylose, susijusiose su draudimu, jurisdikcija nustatoma pagal šį skirsnį, nepažeidžiant 4 straipsnio ir 5 straipsnio 5 punkto.“

9 Minėto reglamento 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Draudikui, nuolat gyvenančiam ar kurio verslo vieta yra valstybėje narėje, bylą galima iškelti:

a) valstybės narės, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji ar verslo vieta, teismuose arba

b) kitoje valstybėje narėje, jeigu ieškinius pateikia draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas, ieškovo nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose <…>

<…>“

10 Pagal Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalį:

„8, 9 ir 10 straipsniai taikomi nukentėjusiosios šalies draudikui tiesiogiai iškeltoms byloms, jeigu tokios tiesioginės bylos yra leidžiamos.“

Direktyva 2000/26/EB

11 2000 m. gegužės 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/26/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 73/239/EEB ir 88/357/EEB (OL L 181, p. 65; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk.,3 t., p. 331–340), iš dalies pakeistos 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/14/EB (OL L 149, p. 14, toliau – Direktyva 2000/26), 3 straipsnyje „Tiesioginio ieškinio teisė“ numatyta:

„Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad 1 straipsnyje minėtos šalys, patyrusios žalą toje nuostatoje apibrėžtose autoavarijose, turėtų teisę tiesiogiai iškelti ieškinį autoavariją sukėlusio asmens civilinę atsakomybę apdraudusiai draudimo įmonei“.

12 Siekiant apibrėžti žodžių junginį „žalą patyrusi šalis“, šios direktyvos 2 straipsnio d punkte nukreipiama į 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyvos 72/166/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo (OL L 103, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 10–12) 1 straipsnio 2 dalį.

Direktyva 72/166

13 Pagal Direktyvos 72/166 1 straipsnio 2 dalį „nukentėjusiąja šalimi“ laikomas bet kuris asmuo, turintis teisę gauti transporto priemone padaryto bet kokio nuostolio arba žalos atlyginimą.

Nacionalinės teisės aktai

14 Pagal *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz* (Bendrasis įstatymas dėl socialinio draudimo sistemos, toliau – ASVG) 332 straipsnio 1 dalį:

„Jei asmenys, turintys teisę gauti draudimo kompensacijas pagal šio federalinio įstatymo nuostatas <…> gali reikalauti atlyginti dėl draudiminio įvykio patirtą žalą remdamiesi kitomis teisės nuostatomis, ši reikalavimo teisė perleidžiama draudikui, jei jis išmoka šias draudimo kompensacijas.“

15 *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* (Bendrasis civilinės teisės kodeksas, toliau – ABGB) 1394 straipsnyje numatyta:

„Perleisto reikalavimo atžvilgiu perėmėjo ir perleidėjo teisės sutampa.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

16 2006 m. kovo 10 d. greitkelyje Vokietijoje įvyko eismo įvykis, kuriame dalyvavo Christine Gaukel, vairavusi Vokietijoje *WGV-SAV* transporto priemonės valdytojo civilinės atsakomybės draudimu apdraustą automobilį, ir Daniela Kerti, vairavusi kitą automobilį. Greitkelyje dėl su eismu susijusių priežasčių pastaroji pristabdė transporto priemonę, ir už jos važiavusi Christine Gaukel į ją atsitrenkė. Dėl šio susidūrimo Danielai Kerti buvo patempta stuburo kaklinė dalis ir ji turėjo gydytis. Be to, ją prižiūrintys gydytojai išdavė pažymėjimą dėl nedarbingumo nuo 2006 m. kovo 15 d. iki 2006 m. kovo 21 dienos. Socialinio draudimo įstaiga *VGKK* suteikė paslaugas savo apdraustajai Danielai Kerti.

17 2006 m. sausio 2 d.–2007 m. rugpjūčio 20 d. laikotarpiu Danielos Kerti nuolatinė gyvenamoji vieta buvo Bliudence (Austrija). Nuo 2007 m. rugpjūčio 20 d. ji gyvena Ubštate – Veiveryje (Vokietija).

18 Remiantis teisių perleidimu pagal ASVG 332 straipsnį, *VGKK* buvo perleista Danielos Kerti reikalavimo teisė į išlaidų atlyginimą, kurių *VGKK* patyrė teikdama paslaugas apdraustosios atžvilgiu ir apie kurias 2006 m. rugsėjo 22 d. laišku buvo pranešta *WGV-SAV*, nurodant jas atlyginti iki 2006 m. spalio 26 dienos. Iš tikrųjų *VGKK* nurodė, kad išimtinė atsakomybė už eismo įvykį tenka *WGV-SAV* apdraustajai.

19 Kadangi išlaidos nebuvo atlygintos, 2008 m. vasario 13 d. *VGKK* pateikė Dornbirno *Bezirksgericht* (Apylinkės teismas) (Austrija) atgręžtinius reikalavimus *WGV-SAV*. Pastaroji, ginčydama reikalavimus iš esmės, rėmėsi teismo, į kurį buvo kreiptasi, tarptautinės jurisdikcijos nebuvimu. Ji tvirtino, kad, atsižvelgiant į nagrinėjamų teisių atsiradimą, šios teisės priklauso Danielai Kerti, kuri atgręžtinių reikalavimų pateikimo momentu gyveno Vokietijoje. Šiuo atveju kalbama apie dvi lygiavertes proceso šalis, todėl apeliantė nėra saugotina šalis Reglamento Nr. 44/2001 prasme.

20 2008 m. gegužės 21 d. Nutartimi Dornbirno *Bezirksgericht* atmetė atgręžtinius reikalavimus, remdamasis tarptautinės jurisdikcijos nebuvimu.

21 *VGKK* pateikė apeliacinį skundą Feldkircho *Landesgericht*, reikalaudama panaikinti 2008 m. gegužės 21 d. Nutartį ir nurodyti pirmosios instancijos teismui atnaujinti bylos nagrinėjimą.

22 Feldkircho *Landesgericht* nurodo tris argumentus, patvirtinančius Austrijos teismų jurisdikciją. Pirma, jo nuomone, *VGKK* reikia laikyti nukentėjusiąja šalimi, nes po patirto eismo įvykio ji suteikė paslaugas Danielai Kerti. Antra, remiantis teisių perleidimu pagal ASVG 332 straipsnį, nuo momento, kai įvyko avarija, *VGKK* perėmė visas Danielos Kerti teises. Ji patenka į apdraustosios teisinę situaciją ir apeliaciniame skunde remiasi pastarosios, o ne savo pačios teisėmis. Trečia, sunkių avarijų, per kurias sužalojami asmenys, atveju tiesiogiai nukentėjusioji šalis išsaugo teisę į moralinės ir materialinės žalos atlyginimą. Dėl to ji gali pateikti ieškinį savo nuolatinės gyvenamosios vietos teisme dėl tokios žalos atlyginimo. Tokiu atveju socialinio draudimo įstaigai perleidžiamos teisės į gydymo išlaidų ir galimų pensijos išmokų atlyginimą. Jeigu minėta įstaiga negali kreiptis į nacionalinius teismus, atgręžtinius reikalavimus ji turi pateikti kitų valstybių narių teismuose. Tokiomis aplinkybėmis skirtingų valstybių narių teismai turėtų priimti sprendimus toje pačioje byloje ir dėl to galėtų atsirasti vienas kitam prieštaraujantys skirtingų valstybių narių teismų sprendimai, o tai prieštarautų Reglamento Nr. 44/2001 tikslams.

23 Tačiau, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, du argumentai prieštarauja Austrijos teismų jurisdikcijos pripažinimui. Pirma, Direktyvos 2000/26 tikslas yra apsaugoti silpnesniąją šalį, supaprastinant ir palengvinant teisių į žalos atlyginimą įgyvendinimą kelių eismo įvykių, kuriuose yra užsienio elementas, atveju. Remiantis 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *FBTO Schadeverzekeringen* (C-463/06, Rink. p. I-11321), socialinio draudimo įstaiga neturi būti laikoma silpnąja šalimi, saugotina taikant tarptautinės teismų kompetencijos taisykles. Antra, Regla-

mento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalies formuluotėje nurodoma tik nukentėjusioji šalis, o ne galimas teisių perėmėjas.

24 Šiomis aplinkybėmis Feldkircho *Landesgericht* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalyje esanti nuoroda į šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą turi būti aiškinama taip, kad socialinio draudimo įstaiga, kuriai pagal įstatymą (ASVG 332 straipsnis) perleidžiamos tiesiogiai nukentėjusiosios šalies teisės, valstybės narės, kurioje yra jos įsteigimo vieta, teisme gali pareikšti tiesioginį ieškinį draudikui, jeigu toks tiesioginis ieškinys yra priimtinas ir draudiko nuolatinė gyvenamoji arba verslo vieta yra valstybės narės teritorijoje?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Ar ši jurisdikcija išlieka ir tada, kai ieškinio pateikimo teismui momentu tiesiogiai nukentėjusioji šalis neturi nuolatinės gyvenamosios vietos arba gyvenamosios vietos valstybėje narėje, kurioje yra socialinio draudimo įstaigos įsteigimo vieta?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

25 Pirmiausia reikia pažymėti, kad yra neatitikimų tarp skirtingų Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalies kalbinių versijų. Prancūziškoje versijoje vartojama sąvoka „victime“, kurios semantinis aiškinimas nurodo tiesiogiai žalą patyrusį asmenį. Vokiškoje versijoje, t. y. versijoje proceso kalba, vartojama sąvoka „der Geschädigte“, kuri nurodo „nukentėjusiąją šalį“. Taigi ši sąvoka gali nurodyti ne tik tiesiogiai, bet ir netiesiogiai žalą patyrusį asmenį.

26 Šiuo atžvilgiu iš nusistovėjusios teismo praktikos išplaukia, kad būtinybė Bendrijos teisę aiškinti vienodai neleidžia, jog, esant abejonių, nuostatos tekstas būtų nagrinėjamas atskirai, ir reikalauja, kad jis būtų aiškinamas atsižvelgiant į kitas oficialias kalbines versijas (žr. 1979 m. liepos 12 d. Sprendimo *Koschniske*, 9/79, Rink. p. 2717, 6 punktą; 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *EMU Tabac ir kt.*, C-296/95, Rink. p. I-1605, 36 punktą ir 2006 m. kovo 9 d. Sprendimo *Zuid Hollandse Milieufederatie et Natuur en Milieu*, C-174/05, Rink. p. I-2443, 20 punktą) ir į teisės akto, kuris apima šią nuostatą, bendrą struktūrą ir tikslą (1977 m. spalio 27 d. Sprendimo *Bouchereau*, 30/77, Rink. p. 1999, 14 punktas).

27 Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad, kaip ir vokiškoje versijoje, kitose kalbinėse versijose Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalyje vartojama „nukentėjusiosios šalies“ sąvoka. Taip yra ispaniškoje (*persona perjudicada*), čekiškoje (*poškozený*), daniškoje (*skadelidte*), estiškoje (*kahju kannatanud pool*), itališkoje (*persona lesa*), lenkiškoje (*poszkodowany*), slovakiškoje (*poškodený*) ir švediškoje (*skadelidande*) versijose. Be to, minėto sprendimo *FBTO Schadeverzekeringen* 26 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalyje esančios nuorodos tikslas yra papildyti šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punkte išvardytų ieškovų sąrašą žalą patyrusiais asmenimis, neapribojant šių asmenų rato tik tais, kurie žalą patyrė tiesiogiai.

28 Iš to išplaukia, kad Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama kaip nurodanti nukentėjusiąją šalį.

Dėl esmės

Dėl pirmojo klausimo

29 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalyje esanti nuoroda į jo 9 straipsnio 1 dalies b punktą turi būti aiškinama taip, kad socialinio draudimo įstaiga, kuriai perleidžiamos tiesiogiai autoavarijoje nukentėjusiosios šalies teisės, valstybės narės, kurioje yra jos įsteigimo vieta, teismuose gali pareikšti tiesioginį ieškinį tariamai minėtą avariją sukėlusio asmens draudikui, kurio įsisteigimo vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje.

30 Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalyje esančią nuorodą į 9 straipsnio 1 dalies b punktą reikia aiškinti taip, kad nukentėjusioji šalis tiesioginį ieškinį tariamai avariją sukėlusio asmens draudikui gali pareikšti valstybės narės, kurioje yra jos nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose, jeigu toks ieškinys yra galimas ir draudiko nuolatinė gyvenamoji arba verslo vieta yra valstybės narės teritorijoje (minėto sprendimo *FBTO Schadeverzekeringen* 31 punktas).

31 Kalbant apie autoavarijas sukėlusių asmenų civilinės atsakomybės draudimą, iš Direktyvos 72/166 1 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2000/26 3 straipsnio, aiškinamų atsižvelgiant į pastarosios direktyvos 16a konstatuojamąją dalį, išplaukia, kad nukentėjusioji šalis ieškinį tariamai avariją sukėlusio asmens draudikui turi teisę pareikšti valstybės narės, kurioje yra jos nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose.

32 Taigi reikia patikrinti, ar šią teisę turi ir socialinio draudimo įstaiga, kuri yra teisėta autoavarijoje nukentėjusiosios šalies teisių perėmėja.

33 Šiuo atžvilgiu *VGKK* nurodo patyrusi žalą teikdama paslaugas Danielai Kerti, kurios draudikė ji yra. Taigi, jos nuomone, ji turi būti laikoma nukentėjusiąja šalimi, remiantis savarankišku šios sąvokos aiškinimu. Be to, remiantis Austrijos teisės aktais, jai, kaip Danielės Kerti, kurios draudikė ji yra, teisių perėmėjai, tenka ne tik pastarosios materialinės, bet ir tokios procesinės teisės, kokios numatytos Reglamento Nr. 44/2001 9 straipsnio 1 dalies b punkte ir 11 straipsnio 2 dalyje. Priešingu atveju, t. y. jeigu perleidžiant teises būtų padarytas atskyrimas, šis teisinis institutas prarastų prasmę.

34 Ispanijos vyriausybė ypač pabrėžia, kad jeigu tiesiogiai nukentėjusioji šalis miršta, jos paveldėtojai, t. y. jos teisių perėmėjai, turėtų turėti teisę ieškinį dėl žalos atlyginimo tariamai avariją sukėlusio asmens draudikui pareikšti valstybės narės, kurioje yra jų nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose taip, kaip tai būdamas gyvas būtų galėjęs padaryti jų palikėjas.

35 Siekiant užtikrinti Reglamento Nr. 44/2001 visišką veiksmingumą ir savarankišką aiškinimą, iš principo reikia remtis jo sistema ir tikslais (1983 m. liepos 14 d. Sprendimo *Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung ir kt.*, 201/82, Rink. p. 2503, 11 punktas; 1997 m. kovo 20 d. Sprendimo *Farrell*, C-295/95, Rink. p. I-1683, 12 ir 13 punktai; 1997 m. liepos 3 d. Sprendimo *Benincasa*, C-269/95, p. I-3767, 12 punktas bei 2004 m. sausio 15 d. Sprendimo *Blijdenstein*, C-433/01, Rink. p. I-981, 24 punktas). Todėl Austrijos teisėje ir valstybių narių teisės sistemose numatytas tokių specialių teisės institutų, kaip antai teisių perleidimo, taikymas neturėtų daryti įtakos minėto reglamento nuostatų aiškinimui. Priešingu atveju Reglamento Nr. 44/2001 aiškinimas neišvengiamai priklausytų nuo valstybių narių vidaus teisės ir kenktų vienodam jo taikymui Bendrijoje.

36 Šiuo atžvilgiu Reglamento Nr. 44/2001 11 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai priklauso nuo atsakovo gyvenamosios vietos, ir šiuo pagrindu jurisdikcija turi būti visada prieinama, išskyrus keletą aiškiai nustatytų situacijų, kai bylinėjimosi objektas arba šalių autonomija pateisinama kaip kitokia susijusi aplinkybė.

37 Taigi valstybės narės, kurios teritorijoje nuolat gyvena atsakovas, neatsižvelgiant į jo pilietybę, teismo jurisdikcija, yra minėto reglamento sistemos bendrasis principas, išdėstytas šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje (1993 m. sausio 19 d. Sprendimo *Shearson Lehman Hutton*, C-89/91, Rink. p. I-139, 14 punktas; 2004 m. vasario 5 d. Sprendimo *Frahuil*, C-265/02, Rink. p. I-1543, 23 punktas; 2006 m. liepos 13 d. Sprendimo *Reisch Montage*, C-103/05, Rink. p. I-6827, 22 punktas ir 2007 m. spalio 11 d. Sprendimo *Freeport*, C-98/06, Rink. p. I-8319, 34 punktas).

38 Šio reglamento 3 straipsnio 2 dalimi pažeidžiamas minėtas bendrasis principas. Iš tikrųjų joje numatyta, kad valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims bylos gali būti keliamos kitos valstybės narės teismuose tik pagal Reglamento Nr. 44/2001 II skyriaus 2–7 skirsniuose nustatytas taisykles (minėtų sprendimų *Reisch Montaže* 22 punktas ir *Freeport* 34 punktas).

39 Todėl dėl minėtų jurisdikcijos taisyklių, nukrypstančių nuo bendrojo principo, aiškinimas neturėtų būti pateikiamas neatsižvelgiant į Reglamente Nr. 44/2001 aiškiai numatytas prielaidas (žr., *inter alia*, 1978 m. birželio 21 d. Sprendimo *Bertrand*, 150/77, Rink. p. 1431, 17 punktą; 1992 m. birželio 17 d. Sprendimo *Handte*, C-26/91, Rink. p. I-3967, 14 punktą; minėto sprendimo *Shearson Lehman Hutton* 16 punktą; 2000 m. liepos 13 d. Sprendimo *Group Josi*, C-412/98, Rink. p. I-5925, 49 punktą ir minėto sprendimo *Freeport* 35 punktą).

40 Šio reglamento II skyriaus 3 skirsnyje įtvirtinta savarankiška teismų jurisdikcijos draudimo srityje nustatymo sistema (2005 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Société financière et industrielle du Peloux*, C-112/03, Rink. p. I-3707, 29 punktas). Šio skirsnio tikslas, remiantis Reglamento Nr. 44/2001 13 konstatuojamąja dalimi, yra ginti

silpnesniąją šalį palankesnėmis tokios šalies interesams jurisdikcijos taisyklėmis nei bendrosios taisyklės.

41 Šių nuostatų vykdoma apsaugos funkcija reiškia, kad tam Reglamente Nr. 44/2001 nustatytos specialios jurisdikcijos taisyklės neturėtų būti taikomos asmenims, kurių atžvilgiu ši apsauga nėra pagrįsta.

42 Tačiau nebuvo nurodyta, kad tokia socialinio draudimo įstaiga, kaip antai *VGKK*, yra ekonomiškai silpnesnė ir mažiau patyrusi teisiniuose reikaluose nei toks civilinės atsakomybės draudikas kaip *WGV-SAV*. Bendrai Teisingumo Teismas jau nurodė, kad santykių tarp draudimo sektoriaus profesionalų atveju speciali apsauga yra nepagrįsta, nes nė vienas iš jų negali būti laikomas esančiu blogesnėje padėtyje nei kitas (2005 m. gegužės 26 d. Sprendimo *GIE Réunion européenne ir kt.*, C-77/04, Rink. p. I-4509, 20 punktas).

43 Todėl socialinio draudimo įstaiga, kuriai perleidžiamos tiesiogiai autoavarijoje nukentėjusiosios šalies teisės, negali remtis susijusiomis Reglamento Nr. 44/2001 9 straipsnio 1 dalies b punkto ir 11 straipsnio 2 dalies nuostatomis, siekdamas valstybės narės, kurioje yra jos įsteigimo vieta, teismuose pareikšti tiesioginį ieškinį tariamai sukėlusio minėtą avariją asmens draudikui, kurio įsisteigimo vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje.

44 Tačiau toks tiesiogiai nukentėjusiosios šalies teisių perėmėjas, kuris pats gali būti laikomas silpnąja šalimi, turėtų galėti naudotis minėtose nuostatose apibrėžtomis specialiomis teismų jurisdikcijos taisyklėmis. Taigi taip būtų, kaip nurodo Ispanijos vyriausybė, avarijos aukos paveldėtojų atveju.

45 Šio sprendimo 43 punkte pateiktą išvadą patvirtina Teisingumo Teismo praktika dėl vartojimo sutarčių jurisdikcijos taisyklių, numatytų Reglamento Nr. 44/2001 II skyriaus 4 skirsnyje, kurių tikslas taip pat yra silpnosios šalies apsauga. Iš tikrųjų Teisingumo Teismas nustatė, kad teisių perėmėjas, kuris, vykdydamas savo profesinę veiklą, kreipiasi į teismą siekdamas apginti perleidėjo reikalavimus, išplaukiančius iš vartojimo sutarties, negali naudotis specialiomis vartojimo sutarčių jurisdikcijos taisyklėmis, nes jų paskirtis yra ekonomiškai silpnesnės ir mažiau patyrusios teisiniuose reikaluose šalies apsauga (minėto sprendimo *Shearson Lehman Hutton* 20–24 punktai).

46 Šio sprendimo 43 punkte pateiktą išvadą papildomai patvirtina minėtas sprendimas *Blijdenstein*. To sprendimo 34 punkte Teisingumo Teismas išaiškino 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32), iš dalies pakeistos 1978 m. spalio 9 d. Konvencija dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo (OL L 304, p. 1, pakeistas tekstas – p. 77), 1982 m. spalio 25 d. Konvencija dėl Graikijos Respublikos prisijungimo (OL L 388, p. 1), 1989 m. gegužės 26 d. Konvencija dėl Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos prisijungimo (OL L 285, p. 1), 5 straipsnio 2 dalį kaip neleidžiančią viešajai institucijai susitariančiosios valstybės, kurioje ji yra įsteigta, teismuose pateikti atgręžtinių reikalavimų išlaikymo debitoriui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje susitariančiojoje valstybėje, dėl sumų, pagal viešąją teisę jos sumokėtų išlaikymo kreditoriui, kurio teises ji perėmė, padengimo, nes ši institucija nėra silpnoji šalis minėto išlaikymo debitoriaus atžvilgiu.

47 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalyje esanti nuoroda į šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą turi būti aiškinama taip, kad socialinio draudimo įstaiga, kuriai perleidžiamos tiesiogiai autoavarijoje nukentėjusiosios šalies teisės, valstybės narės, kurioje yra jos įsteigimo vieta, teismuose negali pareikšti tiesioginio ieškinio tariamai sukėlusio minėtą avariją draudikui, kurio įsisteigimo vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje.

Dėl antrojo klausimo

48 Atsižvelgiant į pirmojo klausimo atsakymą, nereikia nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo antrojo klausimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 11 straipsnio 2 dalyje esanti nuoroda į šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą turi būti aiškinama taip, kad socialinio draudimo įstaiga, kuriai perleidžiamos tiesiogiai autoavarijoje nukentėjusiosios šalies teisės, valstybės narės, kurioje yra jos įsteigimo vieta, teismuose negali pareikšti tiesioginio ieškinio tariamai sukėlusio minėtą avariją asmens draudikui, kurio įsisteigimo vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje.

Parašai.